

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési árak:

Negyedévre 20 fillér.

Megjelenik minden hónap 15-én.

Felolós szerkesztő:

STEFÁN BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi utca 2.

Hirdetéseket

kedvezményes feltételek mellett
közzlünk.

A SZENT CSALÁD SZELLEME

A Katolikus Anyaszentegyház Vízkereszt utáni első vasárnapon a názáreti Szent Család emlékét idézi fel és ünnepeket híveivel. Az egyház szomorúan látja és észleli, hogy a családokba Krisztus erkölcsi igazságával ellentétes szellem tört be. Ettől az új modern istentelen szellemtől megromlott az emberiség bölcsője: a család otthon és ezzel a gyökérel együtt az egész társadalom. A sok panasz, sirás és boldogtalanság, hűtlen kicsapongások s feldúlt családi tűzhelyek, az élvált szerencsétlen házastársak, anyai-anyai szeretet nélkül nevelkedő gyermekek millióinak kétségbeesítő sorsa, magyalgyilkosságok tömege, gyermektől irító szülők bünnös, perverz élete — égbekiáltó tanu annak az erkölcsi és lelki nyomornak, ahová az emberiség lecsuszott.

Az Egyház azonban azt is látja és tudja, hogy a nép sorsának megjavítását, vagy más szóval a társadalom újjászülését — csak az együvé tartozó egyedek Istentől alapított körének, a családnak újjászülésétől lehet remélni és várni.

Ha tovább terjed és pusztul a hitellenség talajából fakadó erkölcstelen világnézet, akkor a mindinkább terjedő, ma már a falu egyszerű, konzervatív népét is kikezdő és elbódító bünnös, gonosz tanok piszkos hullámai elöntenek minden, kirtanak a szívekből minden magasztos és ideális szellemet és árba temelik a keresztény műveltség kétezer éves dicső alkotásait anélkül, hogy valami jót, megnyugtatót és értéket hoznának.

Amikor az Anyaszentegyház megkezdte a család megmentésére indított nagy akcióját, hivel előtt feltárja a názáreti Szent Család békés és boldog életét, hogy tündöklő példaképpel szolgáljon és látsza, nemcsak örömteljes családi életet serkentsen mindenkül, aki saját és szeretteinek életét jobbra, megelégedetté és harmonikusá átalakítani.

Feltünteteli hívei előtt — azokat a szép erényeket és lelki értékeket, amelyek alapját képezték a Szent Család békés, meghitt együtt élésének és amelyeknek követése — egyedüli mentesség és orvosság — egyedüli házasságot és családi otthon megmentésére.

A Szent Család erényvirágából csak néhány olyat sorolok fel, amelyek legjobban hiányoznak ma a családok életéből.

1. *Hiányzik a vallásosság.* — Ez költi össze a család tagjainak lelkét Istennel, de egymással is. — Ahol a nap nem imával kezdődik és a napi szorgalmas munka nem hálaadással végződik, ott nincs istenáldás, ott a munka nyög, a szülői kötelességteljesítés és áldozat elviselhetetlen, ott nincs türelem, megbocsátás, béke, ott a legtöbbször nincs hűség sem. Ahol a gyermek apjától mást hall, mint papjától és tanulójától, ahol az Isten szent nevét csak káromolni tanulja, ahol az apa soha templomba nem jár, ahol Krisztust és egyházát szidni és gyaláznia hallja, ahol katolikus kötelességteljesítésről szó sincs, ott sem tekintélytisztelőt, sem szüleinek megbecsülését, sem lelkének javítását és tökéletesítését nem tanulja meg a gyermek. Ilyen családokban az érzékenység lüze hamar kialszik a házastársakban és gyorsan elkövetkezik az elhidegülés, az örökös civódás és elválás. Az ilyen „szülői háznak“ nem lesz varázsa a gyermekre sem, örül, ha mielőbb szabadul belőle. — Széthull az otthon, mert nem költi össze az isteni kegyelem acélpántia!

2. *Hiányzik a munka és kötelességteljesítés szelleme.* Pedig nemcsak az egyesek, de a családok jóléte és boldogulása is az Istentől kapott tehetségek, az ember szellemi és testi erejének helyes és lelkiismeretes fölhasználásától függ. Szent József gondos, józan és munkás családfő volt, aki reggeltől estig kemény munkát végzett, hogy a mindennapi kenyér biztosítva legyen. A szorgalom, takarékoság és kevéssel beérés hiányzik ma igen sok családapától. Azt szeretnék, ha fáradtság és dolog nélkül vigan és gond nélkül futhatnak be az élet verőfényes utait. — Mária, az istenanya visszavonultan, szerényen, folytonos munkában csak övének áll. — Ma az élvezet, a szórakozás, a szép ruha, a felszerelvényezés — lehetőleg munka és anyai kötelességteljesítés nélkül — ideálja a modern asszonyoknak fenn és lent egyaránt. — Elfelejtik, hogy csak abban a házban van rend és egyetértés, csak ott megelégedett a férj és ott vannak jómodoru, szülőtisztelő, tisztalelkű boldog gyermekek, ahol a nő, az anya szereti a családi tűzhelyet, ahol régi mondás szerint a nő érte él és érte hal szeretteiért. — Az ilyen családban a gyermek megazokja a munkát és nem lesz nagy korában is naplopó, nem látja a költsé-

ges szórakozásokat, sem apja korcsmázását vagy anyja pazarlását, az így nevelt gyermekek örömmel támogatják szüleit kenyerkereső munkájukban, készséggel teljesítik parancsait, iparkodnak a kedvükben járni és öreg korukban nem keserűségükre, de vigasztalásukra vannak.

3. *Hiányzik a szeretet s így a béke.* Kölcsönös tisztelet, őszinte megbecsülés, egymásért minden áldozatot örömmel fogadó jóakarati tartja egyensúlyban a házasságot érzékeny mérlegét. Jelszó az legyen, hogy „egy másnak több öröme!“ és ne keserűséget szerezzenek. Ilyen volt a Szent Család élete. A szegénység, fáradságos munka viszontagság Názáreiben, Betlehemben, majd Egyiptomban nagy megpróbáltatások elé állította őket, de a kölcsönös szeretet erőt és türelmet adott nekik. Ez hiányzik ma sok helyen.

Mennyit hallunk még idősebb házastársak civódásáról is; állandó a veszekedés és egymás gyalázkodásai. — Kiméltellen kifakadások, durva zúgolódások legtöbbször kicsinyes dolgok miatt napirenden vannak. Hogy ilyen elviselhetetlen környezetben a gyermek nem érzi jól magát és gyakran meggyűlöli atyját, anyját, testvéreit, az magától folyik. — Valósággal kölcsönös lélekgyilkolás az ilyen „családi élet“ a szülők és gyermekek között is.

Boldogabb magyar sorsot szeretnénk varázsolni az akác-lombos magyar falvakba.

Nincs más mód, kezdünk hozzá a megromlott családi tűzhely okos és céltudatos tartozásához a Szent Család szelleméhez.

Családapák! Kövessétek Szent Józsefet az istenfélelemben, a munkaszeretletben, családi otthonok és övéitek megbecsülésében!

Édesanyák! Ma szerény igényű, lemondani tudó, szorgalmas, az anyai hivatást örömmel teljesítő becsületes hülvesekre van szüksége a hazának! Járjatok Szűz Mária nyomdokain az igénytelenségben és szeretteitek áldozatos gondozásában!

Gyermekek! Krisztustól engedelmességet, szülői tiszteletet és segítségnyújtást, de elsősorban tündöklő tisztaságot tanuljatok!

Szolgáljatok hűségesen az Úrnak, aki jutalmazója és boldogítója lesz a Szent Család szellemét követő és átélő családnak!

FARSANGI GONDOLATOK

Sokan szemére hányják az Egyháznak, hogy ellensége a szórakozásnak, ellátja a vendégeskedést, azt kívánja, hogy hívei szőrcsuhát öltve örökösön böjöljenek és sirjanak.

Aki így beszél, az nem ismeri az Egyház tanítását és álláspontját.

Az Egyház nem ünneprontó és nem rombolója a jókedvnek. Tudja azt, hogy a testnek is, a léleknek is pihenésre és felüdülésre van szüksége. Ha tehát valamely szórakozás vagy mulatság azt a célt szolgálja, hogy a heti kemény és fárasztó munka után az ember felüdjön, másnak örömet szerezzen vagy a fiataloknak házasság eeljából ismerkedésre alkalmat adjon, sohasem emel kifogást.

Ha azonban a mulatság nem üdülés, de túlhajtott kifárasztás, egészségromlás, élelterő poeszokolás vagy bünnös vágyak felkeltése miatt történi, ott helytelenül és félja híveit a részvételtől.

A mulatság és szórakozás két fontos feltételének betartását kívánja az Egyház:

1. *Tisztességes keretek között történjék!* — Megkívánja tehát híveitől és a fiatalágtól, hogy tisztességes helyen, tisztességes emberek között, tisztességes ruhában, tisztességes táncok és dalok mellett szórakozzanak!

2. *Minden túlzás mellőzésével ne lépjenek túl a helyes mértéket!* A mulatozás ne árison az egészségnek, Hányan vannak, akik a táncban felhevülve túdóbajt szereztek!? — Ne legyen a kötelesség rovására. Reggelig tartó bálak után ne maradjon el a szentmise hallgatás, vagy éjszakai kimaradások után ne csökkenjen a munkaképesség. Az is előfordul, hogy a szülők mulatnak és elhanyagolják gyermekeiket, de az is, hogy az idősebb fiatalok egy-két bálon elköltik az egész heti keresményt, s a szülők és fiatalabb testvérek nélkülöznek, sőt könyöradományért folyamodnak!

Bölcs ember mondotta, hogy a helyes szórakozás az élet sava, fűszere. Ez azonban nem elég a táplálkozáshoz. A mulatság sem lehet tehát az élet főcélja és boldogítója. A hivatás és kötelesség odaadó, pontos teljesítése mellett az erögyűjtés és felfrítés szerepét játssza az ember életében.

Mulassunk úgy, hogy Krisztus jelenlétére gondoljunk a vigadozás alatt is. Az ilyen mulatságból lesz haszna az embernek és öröme a jó istennek!

K A T O L I K U S A C T I Ó

A család védelméért

Az ország összes katolikus lemplomaiban három napos ájtatosságot és szentbeszédet tartottak a válságba került családi élet megmentése érdekében. — Apák-anyak-százezrel, a felnőtt fiatalság óriási csapata hallgatta a lelkipásztorok ajkáról Krisztus örök érvényű és értékű tanítását az Istentől rendelt, Krisztustól szentségi méltóságra emelt házasság nagy céljáról, rendkívüli hatásáról, a megelégedett és boldog családi élet megvalósításának eszközeiről.

Egyrészt felláttak a házastársak és a családlagok béke és együttélésének sok-sok akadályai, az emberi gyöngédeghől fakadó sebet, a gonosz társadalmi irányok és iszentele szokások követéséből fakadó kelevényei.

Másrészt elhangzottak azok az évezredes lapasztalalokkal igazolt és mindig bevált gyógyítási módok és eszközök, amelyeknek segítségével újjászülehetik a keresztény családi élet és vele együtt az egész társadalom.

Ima, munka, lakarékoság, megértés, hűség, türelem és szeretet azon erények és fogverek, amelyek őrt állnak és védik az Isten akarata és örvényel szerinti kötött és átéli házastársi életet, Krisztus szent lesle azon kegyelmi erőforrás, amelyből kitartást, lelkiert, áldozatos munkakésztséget és egymást szerető megbecsülést meríthetnek szülők és gyermekek egyaránt.

Tudjuk, hogy a házastársi és szülői köteleltségleljesítés ma nehezebb és több áldozatot kíván, mint valaha. — A katolikus embernek azonban nemcsak hinnie, de tudnia is kell azt, hogy az Ur Isten hatalma és irgalmas jólsága nagyobb, mint a megpróbáltatás és nehézség, amelyet az ő akarataól el kell viselnünk. Krisztus kegyelme végtelen és kifogyhatatlan, csak menjünk hozzá és bűnbánó szívvel kérjük tőle.

Karácsony előtt sok családapa és édesanya térdell gyermekeivel az Ur oltára előtt. Bizton hisszük, hogy a bellehemi Kisdéd meghallgatta Imájukat és oltalmazó segítséget, bensőséges békét nyújt a hozzá menekülő, tőle áldást váró magyar katolikus családoknak.

Munkára katolikusok!

Az endrődi hibuzgalmi szakosztály legközelebbi célkitűzése az, hogy résztvesz a XI. Pius pápától rendelt nagy imanyolcádban, amelyet 8 napon keresztül január 18—25-ig végzünk.

Valamennyien naponként mondjuk el az alább közölt imát a pápa szándékára, mely arra irányul, hogy Isten kegyelméből és irgalmából a hitellenek megtérjenek és a kereszténység egysége visszatljon. Ezt a szép ájtatosságot jámbor protestánsok kezdték el 1908-ban. Néhány év óta az egész világon a katolikusok óriási számban és a protestánsok közül is sokan végzik a nagy világimanyolcádot.

Öszentsége a Pápa az igazságot kereső, istenfélő gondolkodó protestánsokat most is felszólítja, hogy csatlakozzanak az Ő és a hívek millióinak imájához. Csak ilyen egyetemes közös ima remélheti az Isten meghallgatását és hozhat kegyelemáradást az iszentele uralkodói rendszerek, hitellen eszmeáramlatok ellenében, törhet utat az Istentől elpártolt, megkeményedett szívek bűnpáncélján keresztül, s olvaszthalja össze az űs-egyházból levált keresztény tömeget az „egy akol, egy pástior“ közösségébe.

Öszentsége a Pápa a nagy imanyolcádot végzőinek — a szokásos fellételek mellett — teljes búcsút engedélyez.

A végzendő napi-ima a következő:

Antifona: *Hogy mindnyájan egyek legyenek, amint te Atyám énbennem és én Tebenned, úgy űk is egyek legyenek bennünk és így elhiggye a világ, hogy Te küldöttél engem. (J. 17 27.)*

V: *En is mondom neked, hogy te Péter vagy.*

R: *Es erre a kösziklára fogom építeni Egyházamat!*

Könyörögjünk: *Uram, Jézus, Krisztus, ki azt mondtad apostolaidnak, „békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek“, ne tekintsd az én vétkeimet, hanem Egyháznak hitét és méltóztassál azt szent akaratom szerint békében megőrizni és egyesíteni. Aki élz és uralkodol Isten mindörökkön, örökké. Amen.*

1. A hitbuzgalmi szakosztály felszólítására az endrődi hitbuzgalmi egyesületek tagjai nagy kilencedet tartanak az Istent laadó, hamis irányzatoktól félrevezetett, egyházukhoz hűllen és ellenséges érzelmű

endrődi hitellenek megtéréseért. — A kilenc első pénteki szentgyónást és áldozást a Jézus Szive Szövetség tagjai már megkezdték. A szakosztály kéri és felszólítja a többi egyesületek buzgó tagjait is, hogy február első péntekén kezdjék meg — hitellen testvéreink megtéréseért végzendő nagykilencedet. — Jézus szentséges Szívének határtalan szeretete bizonyára megáldja közbenjáró áhítalmunkat.

2. A kulturális szakosztály az iskolán kívüli népművelés, szülői értekezletek és levételek oktatás kereteiben szolgálja a szentségi házasság és családi élet nagy kérdésének felvilágosító munkáját. Elvárja a szakosztály nemcsak tagjaitól, de az endrődi katolikus családok összeségétől is, hogy hitellenes sajtó ne találjon utat otthonukba, de igenis valamennyien olvassanak jó katolikus újságot és könyveket.

3. A szociális szakosztály téli munkaprogramja az leend, hogy a közeli napokban megindítja — a sokgyermekes szegény családok tanköteles gyermekeinek segélyezésére az „ingyen-ebéd“ akciót. — Kérjük a híveket, hogy a szakosztály megbízott Női-Liga segélycsapatát adományokkal segítsék nemes munkájukban.

Az Actió Catholica és a gyermek

Az Actió Catholica minden katolikus munkába állását célozza. Tehát nem maradhat ki belőle a gyermek sem. Az a kérdés, hogyan kell a gyermeket bekapcsolni?

A gyermekek munkáját végzik a Szivgárdák. A Szivgárda megalakulását az tette szükségessé, hogy a gyermek aktív, dolgozni, cselekedni akar. A gyermeknek nem az a fontos, hogy milyen gyönyörű babával játszik, vagy milyen karddal akarja meghódítani a világot, nem az a fontos, hogy ablakot ver-e be, ő szívesen és éppoly nagy szeretettel építene oltárt is. A fő, hogy cselekedhessen.

A Szivgárda a lelkiélet elmélyítésén kívül — persze csak amit a gyermek lelke elbir — céljává tette az étellel való mélyebb kapcsolatot. A gyűlésen a vezetőnek kevés dolga van,

a fő munka a gyermeké. A rövid buzdító beszéd után a gyermekek veszik át a szót, verskel szavalnak, mesélnek, játszanak s közösen beszámolnak az erénygyakorlataikról. Az erénygyakorlatot mindenkire a heli parancsban adja ki a vezető és rövid utbaigazítással megadja a módiát, hogyan lehet azt a legökéletebben teljesíteni. A heliparancs teljesítése folytonos önevelés és akaratérsítés a gyermek számára. Az akaratnevelés nélkül sem az otthoni, sem az iskolai nevelés céll nem érhet. De az akaratot csak a jónak kitartó és folytonos gyakorlásával lehet megszerzeni. Ezt a folytonos gyakorlást is szorgalmazza a Szivgárda azáltal, hogy gyűlésein minden gyermeknek szóban, vagy írásban be kell számolnia, hogy a heli-parancsot mennyire sikerült betartania. A folytonos ellenőrzés és a jó tettek nemes öröme hatásosan nevelheti a gárdistát az állandó erénygyakorlataira. Az élet kísértéseivel, sok-sok próbával csak úgy tud megbirkózni, ha akaratát gyakorolja. Már pedig a szülők, akik felelősek gyermekeikért, jól tegyék meg, hogy „csak az a hajadon és ifju tudja majd legyőzni szenvedélyeit, akinek akarata már évek során át megedződött a jó állandó gyakorlásában!“

A gárdista végcélja az isteni Megváltó. A jóban azért gyakorolja magát, azért igyekezik a heli parancs teljesítésével rossz szokásait legyőzni, mert tudja, hogy a legnagyobb kincsét, Jézus Szentséges Szívét, csak így nyerheti el. A Szent Sziv pedig a leghűbb barát, a leghatalmasabb jótevő, a gyermekek igaz barátja! De csak a krisztusi gyermekeké!

Szülők! Katolikus apák és anyák! Segítsétek gyermeiteket az Ur Jézushoz, küldjétek a Szivgárdába őket, hogy olyan ifjuságot, olyan gyermekeket nevelhessünk — közös munkával — akikről mondotta az Ur: „Bizony mondom nektek, ha nem lesznek olyanok, mint e kisdéd, nem mentek be a mennyek országába!“ *Hidvégi Nándor.*

Az angol király a családi élet fontosságáról.

Karácsony estéjén rövid beszédet mondott az angol rádióban György király. Azt mondotta, hogy Anglia szerencsésen át fogja lábolni e veszélyes időket, mert az angol népnek erőt ad a családi életének tisztasága és erkölcsössége. — Az angol király szavai megérdemlik, hogy fölfigyeljen rájuk a magyar nemzet is.

Az endrődi egyház-község beszámolója 1934-ről.

Teljes közgazdasági pangás, a szörnyű aszály miatt temérdek gond, anyagi leromlás és nyomor kísérte a letűnt esztendőt.

Az Isten ostroma erősen ver bennünket. A nép vallástalan és hitetlen rétege azonban nem tér magához és Istenéhez, folytatja tovább is erkölcstelen, istentelen és lélekromboló munkáját.

Az alábbi születési számok mindennél világosabban és ridegbben beszélnek arról, hogy a falu népe messze eltért az Isten útjáról.

I. Házasságot kötött 127 pár, 121 tiszta katolikus, 6 vegyes pár. Reverzálissal kat. templomban esküdtött 6 pár, más vallásu templomban 3 pár, csak polgárikötést csinált 6 pár.

II. A két születések száma Endrődön 303 volt. 160 fiú, 143 leány. 294 törvényes, 9 törvénytelen. Bejelentett halvaszületett 16 gyermek. Hogy a be nem jelentett és már eredetében megakadályozott mennyi volt, azt csak a jó Isten tudja és mérlegeli. Az tény, hogy 1904-ben 605, 1914-ben 652, 1924-ben 446 és 1934-ben 303 volt a születések száma. — Több mint a fele nem jön a világra! (Mi ehhez a világ-háború? — Ott 4 év alatt Endrődön 400, most 1 év alatt majdnem annyi pusztul el!) — Hogy az Isten veri a népet, ki csodálkozik?

III. Meghalt 132 férfi és 105 nő, összesen 237. 178 felnőtt, 59 gyermek. — Szentség nélkül 7-en. Tüdővészben 41, bélfurugban 17.

Az elmúlt évben Endrődön 461, Kondorostanyán 20 beteget láttunk el szentségekkel.

A husvéti gyónók száma volt Endrődön 5800, Kondorostanyán 872, összesen 6672. Az évi szentáldozók száma Endrődön 51350, Ktanyán 12200. Összesen 63550. Ez a nagy — missió és adventi triduum eredménye.

A szent Antal-perselybe befolyt 585.80 P. Mind kiosztottuk.

Ezenkívül gyűjtésből, a Női-liga adományaiból és a plébános segélyéből élelmiszer, ruha és cipő adományban részesítettünk 100 iskolagyermeket és 180 szegény családot. — A jó Isten jutalmazza a szíves adakozókat és szorgalmas gyűjtőket! A Népszövetség Temetkezési segély-egylete külön 50 pengőt küldött 10 szegény család részére.

A jó Isten jobb és boldogabb évet virrasszon mindnyájunkra!

Jézus áldó kegyelme vezessen és óvjon bennünket!

Közgyűlés

Endrőd község képviselőtestülete Bakoss József tb. főszolgabíró elnöklete alatt január 15-iki közgyűlésén fölülte be az újonnan szervezett III. segédjegyzői állás. Dr. Gaál József okl. jegyzőt választották meg 20 szavazattal Kovács Sándor 17 szavazata ellenében. A lakosság nagy többsége örömmel fogadta az eredményt, mert hivatalos helyről oly egyszerű információt kaptak az új segédjegyzői hivatali használatosságáról, elsőrangú szak tudásáról, a felsőbb tanúsított előzetes modoráról és urai gondolkodásáról, hogy a község listviselői kara sokat nyert az értékes új taggal.

A két esküdti állásra Kondorostanya két derék gazdálkodóját: Timár Mihályt és Dinya Istvánt választották meg. A választás eldöntésében nagy szerepet játszott a nemrégiben alakult „Egységes Munkás Otthon” tagjainak szervezett felvonulása.

Több tárgyalás után az egyház-község iskolafenntartási segélyei tárgyalta a képviselőtestület. Az előjáró tanács az Alispán urtól költségvetésbe beállított 3600 P. folyósítását javasolta. Dr. Tóth István és mások ellenindítvánnyal éltek azon indokkal, hogy az egyház-község nem szorult a segélyezésre, fordítsa a polgári iskola fenntartására kivett 3000 P. adót az elemi iskolák kiadásainak fedezésére, számoljon el minden léletről képviselő testületnek, addig nem hajlandók segélyt adni.

Dinya Vilmos hangsúlyozza, hogy a községi-segély megadása a kisgyűlés határozata alapján, de a korábbi belügyminiszeri döntések szerint is kötelező. Az a meglévesztő beállítás, hogy az egyház-község nem szorult a segélyre, minden alapot nélkülöz. Több ízben a vármegyei számvevőség — a község és az egyház vezetőségének együttes jelenlétében vizsgálta meg az egyház-község számadásait, máskor a községi jegyző urakkal együtt a belügyminisztériumtól kiküldött bizottság a számadást és költségvetést egyformán. Mindig megállapították a segély szükséges voltát, tehát józan előrelátással kitérés nincs előre.

Nem fogadható el az az indítvány sem, hogy az összes iskolai adót a község vesse ki, az kezelje és folyósítsa. Akkor az egyház-községi képviselőtestület még 10 fillért sem fordíthat semmire, hanem előzőleg jóváhagyást kellene kérnie a községtől. Hogy ill. miként közelnek az iskolai ügyeket, az

már most is látszik a felszólító urak gondolkodásmódjából. Az egyház sem a dologi sem a személyi kiadásokra nem kér segélyt, csak a nyugdíj járulék részbeni fizetését, amelyből nagy hátraléka van.

Lesniczky József a 96 per centes ós katolikus lakosság érdekében kívánja a segélynyújtást. A katolikus iskolákba nemcsak katolikus, másvallásu gyerekek is járnak. Méltányos tehát, hogy valamivel ezek is járuljanak az iskolák fenntartásához. 4000 katasztrális hold másvallásu birtokosa és több vállalat járul a pófadón keresztül az iskolák fenntartási költségeihez, tehát ennyivel csökkentik a katolikus lakosság terheit.

Dr. Cseh József sorra megcáfolja az egyházellenes csoport téves állításait. A polgári iskolára a 14000 lakosú községben szükség van. 150 helyi növendék tanítási lehetősége a legfontosabb közérdek. Csodálja, hogy azok akarják a művelődés terjesztését megnehezíteni, akiknek idegen helyen való tanítatásuk hal-nyolcszorosába került, mint most a helybeli polgári iskolai tanítatás költsége. Ezen iskola fenntartása 5 százalékos adót kíván az egyház-községtől. Ezt fedezi is, erre nem kért segélyt. A 27 százalékos iskolai adó a 30 tanerős iskolák fenntartására — a súlyos nyugdíj járulék mellett nem elég. Magasabb százalékos pedig a Pénzügyminisztérium korábbi határozata szerint nem lehet kivetni. De nem is akar az egyház a mai nehéz adózási viszonyok között. Nincs más megoldás, mint községi segélynyújtás. Az egyház-község nem kéri ezt helyben, saját pénztárába beutalni, hanem egyenesen az országos nyugdíjpénztárba. Ha az egyház költségvetése papíronon még elégséges bevétel tüntetne is fel, ami a vármegyei számvevőség megvizsgálása szerint azonban nincs meg, még akkor is évi 6-8-10.000 pengő az az összeg, amely sohasem folyik be és amelyet törölni kell. A belügyminisztérium csak azért 3600 P. évi segélyt állított be, mert 100 százalékban biztosnak vette a künnlevő adóhátralékok befolyását, ami pedig elképzelhetetlen és megvalósíthatatlan dolog. Mivel a segélynyújtás kötelező, másrészt az iskolafenntartó egyház-község erre rászorul, különösen pedig mert úgy a vármegye vezetősége, mint a Belügyminisztérium ennek jogosultságát hivatalosan megállapította, indítvá-

nyozza, hogy a nem tárgyilagossá ellenindítvány elvetésével a község a segélyt folyósítsa. A vármegye minden helyén teljesül ez.

Mivel a szavazás alkalmával az előjáróság többsége a tanács javaslata ellen szavazott, 6 szó-többséggel elutasították a segélynyújtását. — A kisebbség fel-lebhezéssel élt a vármegyei közgyűléshez. — Több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után a gyűlés véget ért.

Rajzok az életből (Hazafelé a sportpályáról)

Irta: Izé.

— Bizonyistók, így még sohasem játszottál — mondja Pista Jancsinak. A driblizésed pazar volt, egyszerűen pazar.

— Ha játszik az ember, akkor legyen értelme — viszonzá elégűlten Jancsi.

— De az a nyavalyás Péter jobban kitéhetett volna magáért. Valóságban irtózott a lapdától. — Hogy a turiak 3:1-re győztek, csak neki köszönhető. Az ilyen hátvéd inkább maradjon otthon! — Így a Laci.

Közben odaérkezik a csapat többi tagja is. Hátuk mögött ballag — figyei a beszédet — az egyik tanító, aki a fiukat nemrég még tanította.

— Mondtam én, hogy nincs formában Péter — tódítja a szót Károly — minek jelölte ki Walthier igazgató ur!

A szerencsétlen Pétert a kiméltetlen megjegyzések végre is kihozták sodrából és dühösen kifakad: „Ha annyira jobban játszottatok nálamnál, akkor miért nem nyertétek meg a meccset? Hátha lerugtak volna? Különbben is elég a pofázásból az anyátok t. torkolja le szörnyű istenkáromlással társait a megdühödött fiu.

— Kikérem magamnak ezt a hangot — csattant fel Károly. — Ha már elpackáztad a játékot, legalább az anyánkat ne bántsd!

Az odasiető tanító közbelépése akadályozta meg a tetlegességet. Ránézett komolyan a fiukra és így szólt Károlyhoz: Helyesen van fiam, hogy szereted anyádat és nem engeded, hogy káromló szavakkal illessék. De mit gondolsz, annyi figyelmet és védelmet a jó Isten nem érdemel meg, mint édesanyád?

Szégyeld magad Péter, — folytatta a tanító, hogy — mint valami bakonyi zsvány vagy részeg löcsiszár, olyan rondán káromolod az Istent! Nézd azt a vad tanyai kutyát, az nem harapja meg kenyérdó gazdáját, még ha az meg is veri. — Ennyi jószág és hála benned is lehetne Istened iránt, aki nemcsak életet adta, de egészséged, munkaerőd is fenntartja, hogy dolgozhass és megélhess. Szégyenlem fiam, hogy a tanítványom voltál. Ilyet nem tanultál tőlem. Ez sem a józan gondolkodáshoz, sem a műveltséghez nem illő magaviselet. Így a sport nem nemesít benneteket.

A fiuk hallgatagon és restelkedve kotródtak hazafelé.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Kitüntetés! Igen szép és elismerő kitüntetésben részesült **Baranyai Istvánné sz. Hibrandt Ella** urasszony, az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. ügyvezető igazgatójának felesége. Az Országos Zenei és Irodalmi pályázaton beküldött munkáját a bíráló bizottság **elismerő oklevéllel** tüntette ki, mely oklevelet a bizottság a napokban küldötte meg Endrőd községe utján és azt Timár Imre községi bíró és Finta Albert főjegyző személyesen nyújtotta át a kitüntetettnek!

Az endrődi „Hengermalom-Szövetkezet” karácsony napján csaknem egész nap villányt szolgáltatott és a templom világlátását e napon ingyen adta. Az egyházközség vezetésége — a Szövetkezet előzékeny figyelméért ezúton mond hálás köszönetet.

Az endrődi „Vöröskereszt-fiókegylet” február 5-én este 1/2 8 órakor műsoros estélyt rendez — tüdőbeteg-segély-akciója javára.

Uj állatorvos Endrődön. Vörös Béla okl. állatorvos — tanulmányait szép sikerrel befejezve — hazatért községünkbe és megkezdte állatorvosi működését. — Az új állatorvos fia — a jó emlékü néhai Vörös Ferenc endrődi tanítónak. — Mint a községszülöttét melegen ajánljuk a lakosság figyelmébe. (Lakik: Andrássy u. 14.)

Az Endrődi Levente Egyesület Önképzőkörre Alt György rendezésében Vizkereszt napján Ujházi György: **Csók a pusztán c. 3 felv.** vigjátékát nagy sikerrel adták elő a Népház mozi-termében.

Gyula város lakossága itálra 1934-ben hozzávetőlegesen 317.000 pengőt áldozott. **Dohányzásra mintegy 300 ezer pengőt.**

Egyesületi élet Endrődön.

Csejt-pusztai Olvasókörben 1934. utolsó vasárnapján tartották a tisztújítást. A régi kipróbált és népszerű tisztviselőkart választották meg újra egyhangulag.

Endrőd Körösöntúli Gazdasági Népházban szintén megvolt az év utolsó vasárnapján a tisztújítás. Ezt óriási agitáció előzte meg. Két párt küzdött. Rácz Lajos ellenében **Varju Elek** és pártja győzött nagy szótöbbséggel.

A Varjasi Olvasókörben is a régi tisztviselőkart választották meg.

A Katolikus Népszövetségi Klubbizottságban is a napokban volt a tisztújító közgyűlés. A már hat év óta elnöki tisztséget betöltő Kalmár Imre nem vállalta az elnöki tisztséget és így egyhangulag **Varju József** gazdálkodót választották meg a kör világi elnökéül.

Szolgálók a pápai kihallgatáson. A karácsonyi ünnepek alkalmával a római szolgálók egyesületének tagjai kihallgatáson jelentek meg **XI. Pius** pápa előtt. Átnyújtottak neki egy kelyhet, amelyet megtakarított bérükből vettek, hogy a Pápa az ő nevükben valamelyik nagyon szegény misszióknak ajándékozza. Őszentsége meghatódva fogadta a római cselédeket. Azt mondta nekik, hogy mi emberek valamennyien szolgálunk: az Úr Jézus szolgál. Ebben egyenlők vagyunk valamennyien.

Az adózók figyelmébe. A Pénzügyminisztérium legújabb rendelkezésében felhatalmazást adott a Pénzügyigazgatóság-nak, hogy amikor az adóhatáralékos anyagi helyzetében terhére súlyos változás áll be, a korábbi fizetési kedvezményt tovább is fenn tarthatja, sőt azt előnyösebb feltételek megállapításával módosíthatja is. Az adózó e kedvezményt törvényes határidőben kérni tartozik. Mindazok, akiknek vagyoni értékük csökkent, vagy birtokaikat újabb adósságokkal terheltek, tanácsos — január hó folyamán vagyoni és jövedelmi adóik új megállapítását és csökkentését kérelmezni. Felvilágosítást adnak a községi adóügyi irodák.

A gazdalfjak hódmezővásárhelyi kongresszusa. Közel felezer vidéki résztvevő sora-kozott fel Hódmezővásárhelyen a gazdalfjak országos nagygyűlésére. A kongresszust fényes ünnepek vezették be. A kétnapos program mindenben igazolta a gazdalfjak szervezkedésének szükségességét. A kongresszus előadói megállapították, hogy a **mai ifjúság sokkal súlyosabb körülmények között él a maga életét, mint a boldog békeidők fiatalosága.** A magyar föld ma új gondolatokat, új termelési módokat, eszközöket, lehetőségeket s új műveket vár. A kongresszuson kilenc határozati javaslatot fogadtak el egyhangulag: 1. A gazdalfjúság vármegyei, törvényhatósi, községi, gazdaköröké váló tömörülése. 2. Tanyai állami iskolák felszerelése. 3. Kültérületi iskoláztatás kérdése. 4. Telepítési kérdése. 5. A gazdasági egyesületekben tömörült gazdak **ingyenes rádióval való ellátása és az előfizetési díj egy pengőben való megállapítása.** 6. Gazdalfjak tanulmányi kirándulásakor **75 százalékos utazási kedvezményt** kapjanak. 7. Gazdasági egyesületek, körök és ifjúsági csoportok közművelődési szaklapokkal és folyóiratokkal önköltségi áron való ellátása. 8. A tanyai ifjúság részére **léti szaktanfolyamok rendezése.** 9. A mezőgazdasági szakoktatási intézményeknek a földművelésügyi minisztérium hatáskörében való meghagyása.

5.6 százalék a vármegyei pótladó. A belügyminiszter a vármegye 1955. évi költségvetését lényegtelen módosításokkal jóváhagyta a vármegyei pótladó kulcsát a megyei városokban Gyulán és Békéscsabán **5.6 százalékban** állapította meg.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. A Népművelési Bizottság ezen a télen ingyen méhészeti tanfolyamot rendez azok részére, akik a méhészkedéshez kedvet éreznek. Nemzelgazdasági szempontból fontos ez a foglalkozási ág, hiszen millió és millió virág hervad el kihasználatlanul, jöllehet sok-sok ezer méhcsalád tudna belőlük mézet gyűjteni. Kevés befektetéssel és szorgalommal ugyan is szép eredményt lehet ezen a téren elérni. Elég jelentkezni a tanfolyam február hónapban lesz és két hélig fog tartani. Jelentkezni Marosi Illés méhészeti egyesületi ügyvezető alelnök lakásán lehet Erdélyi Sándor ut. 6. sz. alatt, a Népkerettel szemben.

Pórujárt betörők. — Zsarkó Lajos hódmezővásárhelyi szabómester az éjszaka folyamán arra lett figyelmes, hogy lakása padlásáról gyanús zaj hallatszik. Gyorsan értesítette a rendőrséget. A padlás egyik felre-egy sötét helyen két lopprongyos alakot talált a rendőrök, akiket a kapitányságra kísérték. Ott bevallották, hogy a ház sarokhelyiségében levő fűszerüzletbe akartak betörni. Megállapították, hogy a pórujárt betörők Ambrozi Lajos orosházi geplakatos és Nyiró Pál napszamos. Mindkettőt az ügyészség fogházába szállították.

Három haláleset egy családban három nap alatt. — Az ausztriai Zell községben különös tragikus esemény történt. Egy család három tagja halt meg három nap alatt. Először Cecilia Höfer 37 éves leány halt meg nyolc évi betegség után. Egy nappal később meghalt leány nagybátyja, Franc Lachaler és két nap múlva elhunyt a leány anyja is. Noha mindannyian természetes halállal haltak meg, az eset mégis nagy felzúdulást keltett Zellben és környékén.

Csecsemő holttest a cseléd-szobában. A Gyöngyösi-ut-i szülészeti klinikára súlyos állapotban szállították be Verba Mária cselédlányt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a leány néhány órával beszállítására előtti gyermeknek adott életet. Faggatni kezdtek és ekkor elmondta, hogy uiszültött gyermekét rongyokba burkolva elrejtette a cseléd-szobában. A rendőri bizottság a csecsemőt meg is találta holtan. A vizsgálat megindult.

A csehek multja és vitézsége. Nemrégiben olvastunk arról, hogy Benes, a csehek fődiplomataja és szabadkőműves nagymestere szörnyen dicsekedett a cseh nép őseinek dicső multjával. Az elbizakodott fővokoló úgy látszik arra számított, hogy a nemzetek fődelegátusai nem vettek annyit fáradságot, hogy a legújabb európai állam történelmét tanulmányozzák, így aztán beszélhet helet-havat nekik össze-vissza. Mi, akik az évszázados kapcsolat következtében szerencsétlenül lehettünk saját bőrünkön tapasztalni a velünk együtt kalonáskodó csehek harciasonyját és gyáva megadását, csak egy levelet lépünk a cseh nép vitézségének babérkoszorujából és lobogtatjuk Benes ur orra elé. A történelem írja, hogy 1278-ban a Marchmezőn Ottokár cseh király négyszeres haderővel áll szemben Habsburgi Rudolf katonával. A csehek „Prága, Prága” kiállással tulnyomó haderejükben elbizakodottan rohantak a „Krisztus, Krisztus” nevű kiállító osztrák és részben magyar katonaságra. A harc eredménye a jedenspeugeni szörnyű katasztrófális vereség volt a csehekre nézve. A világháboruban azt láttuk, hogy az utódok sem különbek az elődöknél. Benes urnak jobb volna tehát hallgatni, mert eljön még az idő, amikor megisméllődnek a mult reájuk gyászos emlékei.

Megszületett az első „légi-gyermek”. Amerikában, a korlátlan lehetőségek hazájában megtörtént az első születés a repülőgépen. A repülőgép be-telepszálló gép volt és amikor leszállt Kansas Cityben, meg-telepő felfedezést tett a gép pilótája. Kiderült, hogy a repülőgépen egy utással több van, mint a felszállás alkalmával. Az egyik nő ugyanis repülés közben egészséges fiú gyermeknek adott életet és ez a kisfiú az első, aki a levegőben egy repülőgép kabinjában pillantotta meg a napot.

Borzalmas tűzhalált szenvedett Baja külvárosában egy hat esztendőes kislány. Bognár Erzsike, amikor hazament az iskolából, ebéd után lefeküdt a kályha mellé aludni. Egy kispaltán szikra lángra gyújtotta a ruháját és mire az édesanyja a kétségbeesetten kiálló kislány segítségére sietett, úgy összeégett, hogy sérüléseibe rövidesen behallt. A rendőrség vizsgálatot indított terhelté valakit felelősség.

T e r e f e r e

Mirhói: Aggyék Isten minden jót kollégák.

Gyomavégi: Neked is szomszéd. Mink már elengednénk a bort, meg a szépasszony feleséget is, csak a búza szaporodna meg a kamrában, mert már csak 2-3 sütteteváló van.

Varjasi: No azért nem adhatunk elég hálát a jó Istennek, hogy egész újévig őszi időnk volt. Kevés fűtő kellett, amellet egész mostanáig tudtunk valamit keresni a kubik munkán. Januárra el van látva a munkásság. Mán persze az, aki egy kissé takarékos volt.

Csejti: Hisz némelyik olyan, hogyha január 1-től december 31-ig mindig dolgozna és mindennapra dupla napszámot adnának, akkor is panaszkodna és követelné.

Kocsorhegyi: Akárcsak a mi főmarsalunk. Egy csomó emberrel bement a főjegyző urhoz és hangos szóval kérdőre vonta, miért nem osztották be őt és társait is az elmúlt heti munkába. — A főjegyző ur észrevette, hogy a nagyhangú „képviselő” ur az ő szörnyű tekintélyét akarja a társai előtt bizonyítani, azért aztán rettentően megszegyenítette a szájhős atyafit.

Öregkerti: Hát aztán mit mondott neki?

Kocsorhegyi: Azzal kezdte, hogy a vármegyei inség munka elsősorban azoknak jár, akik sok gyermekes családapák és akik feltétlenül rá vannak szorulva. Már pedig a kiküldött hatóság ember megállapította, hogy a szónok urnak b u z á j a, lisztje, szalonája elég bőven van a kamrába. Azt mondta aztán neki a főjegyző ur: nem szégyenli magát ide tolnakodni. Saját szegény munkástársai szájából akarja elvenni a falatot, amikor maga még nem szorult rá. — De vonult ám is kifelé a vezér, mint valami leforrázott veréb.

Öregkerti: Ez a mi bajunk. Olyanok is inségmunkára jönnek, akiknek megvan a kenyerek. Emiatt nélkülöz sok társunk. Ezért kellene ősszel is, télen is megvizsgálatni az összes munkáscsaládokat és csak azokat segíyezni, akik rászorultak. Ugyis tudjuk, hogy mindenkit nem lehet, legalább azok kapjanak valamit, akik tényleg nélkülöznek.

Mirhói: Mikor lesz már megint olyan világ, hogy nem lesz szükség inségmunkára?

Gyomavégi: Majd ha megint lesz erdőnk, szőlőnk, vasunk, sónk és a többi szükséges holmi. Most csonka, béna az ország, béna a család, az ember is.

Ugari: Csak aztán a gyógyítás úgy ne legyen, mint az egyszerű embernél?

Peresi: Hát az meg hogy is vót?

Ugari: A megyebizottsági választások idején az egyik fő-főfutó bement az orvos barátjához és elpanaszolta neki, hogy beteg. — Mi a bajod — kérdezi az orvos? — Mindenem fáj, mondja a páciens. Azt hiszem, hogy ettől a borzasztó szaladgálástól van. Nincs időm pihenni. Délelőtt dolgozom, mint egy angoltelivér, délután nyargalok, mint egy vizsla, este fáradt vagyok, mint egy kutya, s éjjel nyugtalanul alszom, akár egy szélkakas.

Csejti: No és milyen orvoságot ajánlott a doktor?

Ugari: Hát azt mondta neki, hogy barátom, te valószínűleg házszámot tévesztettél... Ilyen bajok ellen én nem tudok orvoságot ajánlani. Talán Izsák doktorhoz fordulhatnál...

Peresi: Képzem, hogy mit szőtt az ipse! — De most már nagyobb választéka volna, mert úgy hallom, hogy megjött a Vörös Béla is. Most már jaj lesz a sertésvésznek! — Lehet dupla oltást végeztetni. Úgy hívják, hogy szimultány. —

Csejti: Mondják, hogy az is megjárta az első „betegjével”.

Varjasi: Hogy-hogy?

Csejti: Megüzenték neki, hogy elvisznek hozzá egy beteg lovat. Béla úrfi készült is szörnyen az első vizsgálatra. Hát csak egyszer beállított az illető és azt mondja, hogy ne várja már a lovat, mert — meggyógyult.

Varjasi: Ez lesz a jó doktor, még távolról is gyógyítani tud.

Mirhói: Néhány főmuftiba is delejezhetne egy kis bölcsességet és szerénységet. Azt hiszem, nem volna annyi baj a faluban.

Csejti: Hát a választás hogy folyt le?

Gyomavégi: A diktátor-had lekonyult orral vonult hazafelé. Mérgüket azonban előbb kiadták az iskolai segély elutasításánál.

Mirhói: Nem ütöttek egymás fejére, mint az egyszeri juhász nagy bujában?

Zugi: Ugy hallom, hogy nagy fogadás is történt.

Décsi: Ugyan mondja mán bátyám, hogy mibe és ki volt a nyertes?

Zugi: Hát akképen történt a dolog, hogy gyűlés előtt az egyik fővezér azt mondta az Urbán jegyző ur szobájában, hogy „fogadjunk bármibe, a fejemet teszem rá, hogy Kovács fog győzni”. Mire azt mondta egy községi ember, hogy én az egész bugyellárisomat ráteszem, hogy Gaál jegyző nyer. Mert ezt az Alispán úr is, a Pénzügyigazgató úr is javallta. — Erre azt mondta a fogadást ajánló nagyhangú testvér, hogy „biztosan üres a bugyelláris, azért merne maga fogadni”. De azt megfelelt neki a másik. Azzal tromfoltta le, hogy „mivel bizonyítja maga azt, hogy a feje nem üres?” A pasi úgy elszaladt, hogy no.

Társadalmi irányzatok tükörképe

Szociáldemokrácia — Kommunizmus

Múlt havi cikkünkben megvilágítottuk a szociáldemokrácia kétfős irányát.

A mérsékelttek — tanak szerint — békés eszközökkel, nem forradalmi uton óhajtják átalakítani a társadalmi rendet. Az erfurti program szerint azonban a termelés eszközeit (tehát a szántóföldeket, legelőket, réteket, erdőket, bányákat, gyárakat, gépeket, vasutat és más közlekedési eszközöket s.) közös birtokká akarják tenni.

Az állam vagy más közönség tulajdonába álmennő birtokai és termelési dolgokat közösen venné munkába a társadalom. Mindenki tervszerűen, napi 2—3 órára beosztva dolgozna, legyen az akár férfi, akár asszony és minden munka közös volna tudónak és tudatlannak egyaránt.

Szerintük e „célszerű munkabeosztással” megszűnne a társadalmi egyenlőtlenség, igazságtalan kizsákmányolás, halatlán mértékben nőne a termelés és ezzel egy új boldog időszak köszöntené az emberiségre.

Kérdés azonban, hogy ez az elközösítés vagy eltulajdonítás simán menne-e?

Hoi élnek olyan magánbirtokosok, akik elképzelt, de be nem bizonyított jobb életsors reményében mind és önként lemondanak az állam, vagy a társadalom javára saját tulajdonukról?

A legegyszerűbb ember is ragaszkodik kis házikójához vagy 1—2 hold földeskéjéhez. Ez már az emberi természet tulajdonsága.

Ha pedig a terv simán nem megy, amint azt elképzelné is vakmerőség, nincs más hátra részükre, mint erőszakkal és fegyverrel, tehát forradalommal

és vérontással megvalósítani terveiket.

Marx nyíltan be is vallja, hogy „céljukat csupán csak az eddigi társadalmi rend erőszakos rombadöntésével érhetik el. Rettegjenek az uralkodó osztályok a forradalomtól. A proletárság legfeljebb csak láncsait vesztheti, de megnyerheti a világot.”

Bebel, a másik szociáldemokrata apostol ki is jelentette a st. galleni pártgyűlésen, hogy „aki azt hiszi, hogy a szocializmus végső céljai a jelenlegi parlamentáris alkotmány ujjan is elérhetők, az vagy nem ismeri a szocializmust, vagy pedig csaló”.

Vagyis a szocializmus céljai csak forradalom ujjan érhetők el. Ezt világosan igazolja a szociáldemokrata-párt egész lakikája.

Jöhet a kormány a legjobb és a közjólétre bármilyen előnyös tervvel és javaslattal, ök ellenzik, mert céljuk az, hogy a társadalmi rend hibáinak tudatos ferdítésével és nagyításával szítsák az elégedetlenséget, izgassák a tömegeket, osztálygyűlöletet keltsenek és végső fokban elkészítsék a polgári front teljes összeomlását. —

Az 1918-as magyar és orosz forradalom kirobbanása alkalmával keserűen látjuk, hogy a szociáldemokrácia végső kifejlésében nem más, mint az iker-testvérnek hívni szokott kommunizmus. — A szociáldemokrácia ma még leplezi magát, de mihelyl módjában van és lesz valahol, lehull a lepel és bemutatja magát szörnyűségében, vérben gázoló vadságában a vörös kommunizmus. —

A kollektív, azaz közös gazdálkodás kérdésének részleteivel a legközelebbi számunkban foglalkozunk.

Décsi: Az Apát ur hozta ide az új katolikus jegyzőt?

Tanító: Soha életében nem látta. Vasárnap délben éppen az Apát úrnál voltunk, akkor jött és mutatkozott be. Kérdeztük, hogy kiknél volt már. Elmondta, hogy először a Kisgazda Körben volt, de ott többen, még egy ügyvéd úr is elutasította, hogy már későn jött. — Ajánlotta a jó bizonyítványa, a földvári jegyző, mint főnöke és az, hogy jó katolikus ember.

Ugari: Hogy tehetnek olyant, hogy egy katolikus jelölt van és mégis másra szavaznak. Most már látjuk, hogy kik a széthúzó és

kik azok, akik mindent félrerugnak, csak hogy külön uton ők üljenek a nyeregbe.

Csejti: Ugy látszik, hogy a színházban csak a monyológot tanulták és szerették meg.

Ugari: Mi a nyavalya az?

Csejti: Hát amikor valaki egymaga beszél és egymaga tesz mindent.

Zugi: Hát olyanformán van. Meg is látszik a munkájukon. Nincs a népnek haszna belőle. — De elég mán a szóból. Induljunk a templom felé, mert kinyit Fülöp, oszt egy jórészünk inkább oda indul! (Eltávoznak.)

MUNKÁSKÉRDÉS

Az Endrődi Egységes Munkás-Otthon

vezetősége nevében Hornok Lajos alelnök újév napján őszinte örömmel és szeretettel üdvözölte dr. Fáy István vm. Főispánt, akit biztosítottak önzellen ragaszkodásukról és teljes bizalmukról és a jó Isten áldását kérték további munkájára. — A napokban érkezett le a Főispán Úr válasza, melyet egész terjedelmében az alábbiakban közlünk:

Igen tisztelt Alelnök Úr!

Hivatkozással az Endrődi Egységes Munkás-Otthon elnöksége nevében január hó 3-án hozzám intézett nb. sorairra, engedje meg, hogy lelkes soraiért és őszinte ragaszkodásáért a legmelegebb köszönetemet fejezzem ki s arról biztosítom, hogy a hazafias érzelmű munkásság mindig számíthat rám.

Az Endrődi Egységes Munkás-Otthon tagjainak boldog újévet kíván, hazafias tisztelettel:

Gyula, 1935. január hó 9-én.

Dr. Fáy István s. k.
főispán,
mint a választmány elnöke

„Minden út Rómába visz”

Mussolini és Laval.

Az elmúlt napokban az európai politika két nagy irányító vezére találkozott Rómában: Laval a franciák külügyminisztere és Mussolini az új, virágzó Olaszország megteremtője.

Az egész világ felfigyelt e két férfi találkozására.

Politikai vonatkozástól eltekintve, bennünket más szempontból is különösen érdekel e két nagy ember.

Mindkettő az alheista, egyházellenes szociáldemokrata párnak volt kimagasló egyénisége.

Mussolini a világháború alatt ábrándult ki a nemzetközi forradalmi alakulat céltalan és csak pusztítást, rombolást előidéző eszmeáramlatából. Erősen szociális munkálkodásával lehetetlenné tette és megszűntette a munkásság keserves filléreil magábaszivó és abból élősködő szakszervezeteket. Ma Olaszországban hivatalos szociáldemokrata szervezet nincs. A munkásság pedig jobb helyzetben él, mint bárhol Európában. —

És ez a lángeszű politikus belátta az Anyaszentegyház csodás erkölcsi erejét és rendkívüli népnevelői munkáját. — Hatvan éves harc után békét teremtett az Egyház és Olaszország között, visszaadta az Egyháztól elrabolt kolostorokat és templomokat, eltörölte a szabadkőműves uralomtól bevezetelt polgári házasságot, mert mint mondá: „meggyőződése, hogy a boldog, békés, nemzetépítő családi élet alapja az egységes és felbonthatatlan szentségi házasság és ennek megkötésére pedig csak az Egyház jogosult”.

Laval — mint hivatalos francia politikai lényező — 70 év

után elsőnek járult a Szent Atya elé, aki a megbocsátó atya elnéző szeretetével fogadta a sokáig hüllen ország képviselőjét.

Laval gyermekkorában kecske pásztor volt. Faluja plebánosa felismerő és kitanította a kiváló szellemi képességekkel megáldott fiút.

De Laval sem volt külön, mint annyi más ember, azzal fizetelli jó lelkipásztorának, hogy tanulmányai befejeztével belépett az istenlagadó szociáldemokrata szakszervezetbe. Már 31 éves korában egyik vezető tagja volt a szociálista képviselőknél.

Azóla Laval is észreért. Már korábban elhagyta a pártot és mint pártönkivüli politikus folytatta meg magas ívelésű pályáját.

A Pápa 50 perces magánkihallgatáson fogadta a franciák képviselőjét, mely után Laval a Szent Péter templomba sietett és a hivatalos olasz lap tudósítása szerint „az Oltárszentség, majd szent Péter sirjánál letérdelve ájtatos magábaszállással imádkozott”. —

A léközlió fiú — hosszú kóborlás után hazaérkezett az atyai házhoz. — A hit, amelyet tagadott, üldözött és gyalázott — újra felébredt lelkében és miní a bölcsüket vezető bellehemi csillag, visszavezette Krisztushoz!

Munkástestvérek! E két ember a fi ulaitokat járta és nem elégitette ki lelkük vágyát, ambicióiját sem hatalom, sem dicsőség. — Példát adnak, hogy az ember legfőbb támasza, végcélja s lelkének boldogítója az Úr Isten! Minden út Rómába, az anyaszentegyházhoz és annak láthatatlan fejéhez: Krisztushoz vezet!

KÖZGAZDASÁG

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület

december 22 én tartotta meg *baiczai Beliczey Géza* m. kir. gazdasági főtanácsos, felsőházi tag, az OMGE alelnökének elnökletével igazgatóválasztmányi és ezt követően rendes őszi közgyűlését. — Beliczey Géza elnök három fő feltételét látja annak, hogy Békésvármegye gazdasági előrehaladása biztosított legyen: elsősorban a *körösmenti legelők öntözése*, ami által néhány év alatt megvalósulna az állattenyésztés színvonalának megfelelő emelkedése is. Másodszor *szükséges a mezőgazdasági adósságok végleges rendezése*, amit csak úgy lehet megoldhatónak, ha az adósságok egy részét törlik, a fennmaradó részt pedig hosszulejáratu kölcsönökké alakítják át. Végül *piacokat kell biztosítani*, aminek érdekében sokat tett a kormány és maga a miniszterelnök a római egyezmény megkötésével. A vármegye gazdaságadama nevében mondott köszönetet *vitex Márky Barna dr.* alispánnak, amiért olyan melegenkarolja fel és támogatja a gazdaságadalom ügyeit. Márky Barna dr. alispán Beliczey elnök szavaira reflektálva hangsúlyozottan emelte ki, hogy *Békésvármegyében is meg kell változnia a gazdaságadalom magatartásának a szövetkezeti tömörülés tekintetében*. Szövetkezni kell, mert csak ezen az uton lehet elérni a kívánatos eredményeket. Kijelentette az alispán, hogy természetes kötelességének tekintti ebben a teljes agrár vármegyében a mezőgazdaság érdekeinek a lehető eszközökkel való támogatását. Ezután *Székdécs István dr.* alapos megoklás után indítványt nyújtott elő. Kimutatta, hogy Békésvármegye évente 3—4 millió pengőt veszít azáltal, hogy a világvilágon is legelsőrendű búzájának megfelelő értékesítéséről nem gondoskodik. Indítványozta, hogy tegye megfontoltság tárgyává a gazdasági egyesületek velőmagvizsgáló állomás felállításának, huzamárkázó állomás felállításának és terményértékesítő szövetkezet megalapításának az ügyét. Az általános helyesléssel fogadott indítványt Beliczey Géza elnök és Márky Barna dr. alispán pártoló felszólalása után elfogadták annak előkészítésére bizottságot jelöltek ki.

A gabonapiac helyzete.

Az ujesztendő első hetében az árulózsdai gabonaforgalom — két heli pangás után — némileg megjavult. A fővárosi nagymalmok részéről határozottan élénkebb kereslet mutatkozott prompt szállítási búzátelek iránt, mint a közel-muliban, ami természetesen az áralakulásra — ha mérsékeltten is — kedvező befolyással volt. A *buzaexport-piac* frontján lényegesebb változás az elmúlt

két két alall nem történt. Az *Olaszországi búzakivitel* részére a vásárlások métermázsanként 50—75 fillérrel az állomási irányárak fölötti folyamaltban vannak és mihelyt a lételeket fedezték, *sor került egy újabb osztrák és svájci búzakontingens megállapítására*.

Árpában a forgalom egészen jelentéktelen volt.

Kukoricában a szilárd irányzat folytatódott e héten is és különösen a liszai származású, Szolnokon átfutó lételek ára ugyszólván napról-napra emelkedett. E hét végén több létel ilyen kukorica 12.50 pengőig kelt el a budapesti paritásban.

ÁLLATPIACI SZEMLE

A karácsonyi ünnepektől kezdődően az olaszországi marhapiac elanyhult és az árak folytonosan esnek. A *belföldi árakban változás nem állott elő*. A jó hizott vásári marha ára 50—55 fillér, a beállítani való tónó ára pedig 44—48 fillér kilogrammonként.

Az elmúlt heti sertésfelhajtás ismét messze felülmulta a budapesti piac szükségletét, olyannyira, hogy a felhajtott sertések nagy részét már felvenni sem birta. Természetesen ez egyben a sertésárak visszaesését is eredményezte.

HIRDETÉSEK

Endrőd—Gyomai Takarékpénztár R. T. Endrőd

Fiókinizet: Gyoma. Telefon: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratu mezőgazdasági kölcsönöket. **Elfogad felmondásnélküli betéteket a legmagasabb kamat mellett.** Foglalkozik a banküzlet minden ágával, szelvénybevéltások, arany- és ezüstpénzek, valamint külföldi pénzmekek beváltásával a mindenkori legmagasabb árfolyamon. Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással díjtalanul áll rendelkezésre az Igazgatóság

Az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle gabonamélt magas piaci áron vásárol.

Endrődön Kossuth u. 10 sz. ház, valamint a Nagyperes-dűlőben **nyolc kls hold föld** kedvező fizetési feltételek mellett **olcsón eladó**. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésvármegyei Kereskedelmi Banknál.

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának.

Iratkozzék be tagul

mert ezáltal csekély havi tagsági díj ellenében oly összegű temetési segélyről gondoskodik, amelyből a gyógykezelés, temetés minden kiadása fedezhető. A temetési segélyakciót a nagyváradi egyházmegyei Apostoli Kormányzó ur 1933/1933 sz. alatt jóváhagyta és ajánlja.

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön, hol mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással díjtalanul szolgálnak.

Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.

Orvosi vizsgálat nincsen! Legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934. számú engedélyével.”

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **Stefán Béla.**

Nyomtatta a „Hungaria” könyvnyomdá vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: **Tekot Sándor.**